

## **II. MÜJDELEME VE ÖĞRENCİ YETİŞTİRMEYE BAKIŞ**

II.1. Öğrencilik: Mesih ile Birlikte Olma Farkı

II.2. Öğrenci Yetiştirmede Mesih'in Yolu

### **II.1. Öğrencilik: Mesih ile Birlikte Olma Farkı**

Mesih büyük bir amaç için yeryüzüne gelmişti. Ancak bu amacını yerine getirirken büyük kitlelere ulaşmak birincil hedefi olmadı. Bunun yerine kendisine elçiler ve bazı öğrenciler seçti. Sayısız çok kimseyi etrafına toplama girişimi yerine çoğunluğu etkileyip, kendisine ve öğretilerine tabi kılacak sayısız daha az kimseleri yetiştirmek birincil hedefi oldu. Bu da II.Timoteyus Mektubunda bahsedilen artarak çoğalma yoludur:

2:2 Birçok tanık önünde benden işittiğin sözleri, başkalarına da öğretmeye yeterli olacak güvenilir kişilere emanet et.

Yani Mesih'in "*bütün ulusları kendi öğrencileri olarak yetiştirilmesi*" vizyonu için yaptığı iş elçileri yetiştirmek oldu (Matta 10:1; 28:18-20, Luka 10:1-3). Böylece Mesih Yüce Görevi emanet edeceği elçileri seçti. Ancak elçiler tapınakta çalışan bilgili, iyi eğitilmiş kimseler değildi; tersine sıradan kimselerdi. Hayatın içinde gündelik yaşamda dikkatimizi çekmeyecek kimselerdendi.

Bu haliyle Mesih'in bu insanları (elçileri) böyle büyük bir amaç için nasıl kullanacağı soru işareti olarak karşımıza çıkar. Çünkü bu kimseler çok özel eğitilmiş, kültürlü kim-

seler değildirler. Bu insanların Mesih'in etrafında "elçiler" olarak toplandığını görenler, böyle yüksek bir vizyonu –Mesih'in vizyonunu yerine getirme vizyonunu- elçilerin yerine getirebilecek kimseler olduğunu düşünmemişlerdi.

Ancak Tanrı'nın Krallığı için gereken böyle sıradan insanlardı:

**I.Korintliler 1:18 Çarmıhla ilgili bildiri mahva gidenler için saçmalık, biz kurtulmakta olanlar içinse Tanrı gücüdür.**

19 Nitekim şöyle yazılmıştır: «Bilgelerin bilgeliğini yok edeceğim, Akıllıların aklını boşa çıkaracağım.»

20 Hani nerede bilge kişi? Din bilgini nerede? Nerede bu çağın hünerli tartışmacısı? Tanrı dünya bilgeliğinin saçma olduğunu göstermedi mi?

21 Mademki dünya Tanrı'nın bilgeliği uyarınca Tanrı'yı kendi bilgeliğiyle tanımadı, Tanrı iman edenleri saçma sayılan bildiriyle kurtarmaya razı oldu.

22 Yahudiler doğaüstü belirtiler ister, Grekler'se bilgelik arar.

23 Ama biz çarmıha gerilmiş Mesih'i duyuruyoruz. Yahudiler bunu yüzkarası, öteki uluslar da saçmalık sayarlar.

24 Oysa Mesih, çağrılmış olanlar için -ister Yahudi ister Grek olsun- Tanrı'nın gücü ve Tanrı'nın bilgeliğidir.

25 Çünkü Tanrı'nın «saçmalığı» insan bilgeliğinden daha üstün, Tanrı'nın «zayıflığı» insan gücünden daha güçlüdür.

26 Kardeşlerim, aldığınız çağrıyı düşünün. Birçoğunuz insan ölçülerine göre bilge, güçlü ya da soylu kişiler değildiniz.

27 Ne var ki, **Tanrı bilgeleri utandırmak için dünyanın saçma saydıklarını, güçlülere utandırmak için de dünyanın zayıf saydıklarını seçti.**

28 Dünyanın önemli gördüklerini hiçe indirmek için dünyanın önemsiz, soysuz, değersiz gördüklerini seçti.

**29 Öyle ki, Tanrı'nın önünde hiç kimse övünemsin.**

Elçiler dünyanın anladığı anlamda bir kariyer ve eğitim sahibi kimseler değillerdi. Ama Mesih'in bilgeliğinden, doğruluğundan ve kutsallığından beslenerek öğrenmiş kimselerdi:

**I.Korintliler 1:30** Ama siz Tanrı sayesinde Mesih İsa'dasınız. O bizim için tanrısal bilgelik, doğruluk, kutsallık ve kurtuluş oldu.

Petrus ile Yuhanna'nın sakat dilenciye iyileştirmesine bakalım (Elçilerin İşleri 3:1-4:22): Petrus ve Yuhanna tapınağın kapısına dilenmek üzere bırakılan sakat bir dilenciye iyileştiriyorlar (3:1-11). Bu mucizeyi gören halk şaşkınlık ve hayret içinde (3:10) her zaman dilenmekte olan bu sakat adamı sağlam bir halde görünce onların etrafında toplanıyor. Bu etrafa toplanan kalabalığa bir açıklama yapma fırsatını değerlendiren Petrus verdiği vaazda Mesih'in kimliğinin doğru anlaşılması için O'nun Antlaşmasal yönünü vurgulayarak başlıyor:

**Elçilerin İşleri 3:13** İbrahim'in, İshak'ın ve Yakup'un Tanrısı, atalarımızın Tanrısı, Kulu İsa'yı yüceltti. Siz O'nu ele verdiniz. Pilatus O'nu serbest bırakmaya karar verdiği halde, siz O'nu Pilatus'un önünde reddettiniz.

Sonra O'nun ölümünü ve dirilişini vurguluyorlar (3:14-15). Ölülerin dirilişi mesajını taşıyan bu vaaz bazı kimse-leri kızdırıyor (4:1-2).

Elçilerin bu şekildeki vaazı toplumun ileri gelenlerinde rahatsızlık yaratmıştı. Ancak bu vaazdan sonra iman edenlerin sayısı beş bine ulaştı. Bu toplumsal değişiklik ve heyecan Başkahin tarafından yüksek kurulun toplanmasına ve elçileri sorgulamasına sebep oldu:

**Elçilerin İşleri 4:5** Ertesi gün Yahudiler'in yöneticileri, ileri gelenleri ve din bilginleri Yerusâlim'de toplandılar. 6 Başkâhin Hanan'ın yanısıra, Kayafa, Yuhanna, İskender ve başkâhin soyundan gelen herkes oradaydı. 7 Petrus'la Yuhanna'yı huzurlarına getirtip onlara, "**Siz bunu hangi güçle ya da kimin adına dayanarak yaptınız?**" diye sordular.

Elçilerin yüksek kurulun sorgusuna verdiği cevap onların Mesih tarafından yetiştirilip atandığını göstermekteydi:

**Elçilerin İşleri 4:9-10** Eğer bugün bir hastaya yapılan iyilik nedeniyle bizden hesap soruluyor ve bu adamın nasıl iyileştiği soruşturuluyorsa, hepiniz ve bütün İsrail halkı şunu bilin: **Bu adam, sizin çarmıha gerdiğiniz, ama Tanrı'nın ölümden dirilttiği Nasıralı İsa**

## **Mesih'in adı sayesinde önünüzde sapasağlam duruyor.**

Onların elçilikleri Mesih tarafından onaylanmıştı. Elçilerin de bu onaylanmaya verdikleri cevap İsa'nın Mesih olduğuna ve dirilişine tanıklık etmekten ibaretti.<sup>1</sup> Çünkü Mesih'ten ölümlerinin dirilişi ve sonsuz yaşam üzerine eğitim almışlardı. Ve kurul üyelerinin elçileri sorgulamasından ortaya çıkarttıkları sonuç şuydu:

**Elçilerin İşleri 4:13** Kurul üyeleri, Petrus'la Yuhanna'nın yürekliliğini görüp de bunların eğitim görmemiş, sıradan kişiler olduklarını anlayınca şaşıtlar ve onların İsa'yla birlikte bulduklarını fark ettiler.

Onlar cesur ve eğitim görmemiş kimselerdi; ancak o toplumda çok görülebilecek bu sıradan özelliklerden onları ayıran bir şey vardı: **“onlar Mesih'le birlikte bulunmuş kimselerdi.”**

Diğer yandan Mesih'in öğretilerinde pek çok kez Eski Ahit'in tanıklığına dayanarak konuşmasından dolayı elçiler Kutsal Kitap'a Mesih'in gözü ile bakmayı öğrenmişlerdi. Mesih'in kendisini Eski Ahit ile ilişkilendirmesi bunun en çarpıcı örneğidir.<sup>2</sup>

---

<sup>1</sup> **Elçilerin İşleri 1:21-22** "Buna göre, Yahya'nın vaftiz döneminde başlayarak Rab İsa'nın aramızdan yukarı alındığı güne değin bizimle birlikte geçirdiği bütün süre boyunca yanımızda bulunan adamlardan birinin, İsa'nın dirilişine tanıklık etmek üzere bize katılması gerekir."

<sup>2</sup> **-önder karakteri:** Kutsal Kitap'ı iyi bilmek.

**Luka 24:44** Sonra onlara, «Ben daha sizlerle birlikteyken size şu sözleri söylemişim: ‘Musa'nın Yasasında, peygamberlerin yazılarında ve Mezmurlarda benimle ilgili yazılmış olanların tümünün gerçekleşmesi gerektir’» dedi.

**Matta 12:41** ... Bakın, Yunus'tan daha üstün olan buradadır.

42 ... Bakın, Süleyman'dan daha üstün olan buradadır.<sup>3</sup>

İlave Okuma ve Araştırma İçin:

- Mesih'in ve elçilerin vaazlarında Eski Ahit'in ayetlerine dayalı konuşmalar yapabilmesi üzerine, ayet ezberleme konusunda düşününüz (**Efesliler 6:17** *Kurtuluş miğferini ve Tanrı sözü olan Ruh'un kılıcını alın*).

Bu fark da onların vaazından bir çok kimsenin iman etmesini açıklıyordu:

**Elçilerin İşleri 4:4** Ne var ki, konuşmayı dinlemiş olanların birçoğu iman etti. Böylece imanlı erkeklerin sayısı aşağı yukarı beş bine ulaştı.

Kurul üyeleri eğitilmiş, kültürlü, Kutsal Kitap konusunda oldukça bilgili kimselerdi. Onların açısından baktığımızda elçiler **“insan ölçülerine göre bilge, güçlü ya da soylu”** kimseler değillerdi (I.Korintliler 1:26).

---

<sup>3</sup> Benzer şekilde Matta 12:1-8 ayetlerinde Mesih kendisini **“Davut'tan üstün (3-4); kahinden üstün (5); tapınaktan üstün (6)”** şeklinde tanımlıyor.

Ancak bu kimselere Rab yeni bir kimlik, yeni bir bakış açısı vermişti.

**I.Korintliler 2:1** Kardeşler, Tanrı'yla ilgili bildiriği duyurmak için size geldiğimde, söz ustalığıyla ya da üstün bilgelikle gelmedim. 2 Aranızdayken, İsa Mesih'ten ve O'nun çarmıha gerilişinden başka hiçbir şey bilmemeye kararlıydım. 3 Size zayıflık ve korku içinde geldim, tir tir titriyordum! 4 Sözüm ve bildirim, insan bilgeliğinin ikna edici sözlerine değil, Ruh'un kanıtlayıcı gücüne dayanıyordu. 5 **Öyle ki, imanınız insan bilgeliğine değil, Tanrı gücüne dayansın.**

**Elçiler**den başka Mesih'in etrafında değişik görevler üstlenen başka **öğrenciler** de vardı. Ancak O'nun öğrencileri [sadık olanlar] görüldüğünden daha azdı. Çünkü insanlar Tanrısal Krallığın öğretilerini duydukça, Mesih'in kimliğine dair olan gerçekler zaman içinde açıldıkça bazı kimseler korkup geri döndüler (Yuhanna 6:66-69):

**Yuhanna 6:60** Öğrencilerinin birçoğu bunu işitince, "Bu söz çok çetin, kim kabul edebilir?" dediler.  
61 Öğrencilerinin buna karşı söylendiğini anlayan İsa, "Bu sizi şaşırtıyor mu?" dedi.  
62 "Ya İnsanoğlu'nun önceden bulunduğu yere yükseldiğini görürseniz...?"<sup>4</sup>

---

<sup>4</sup> Mesih'in dirilişi ve yükselişinden sonra Müjde, Mesih'in yeryüzündeki hizmetinden daha fazla görkem ile parlayacaktı (**Yuhanna 12:24** Size doğrusunu söyleyeyim, buğday tanesi toprağa düşüp ölmedikçe yalnız kalır. Ama ölürse çok ürün verir).

63 Yaşam veren Ruh'tur. Beden bir yarar sağlamaz. Sizlere söylediğim sözler ruhtur, yaşamdır.

64 Yine de aranızda iman etmeyenler var." İsa iman etmeyenlerin ve kendisine ihanet edecek kişinin kim olduğunu baştan beri biliyordu.<sup>5</sup>

65 "Sizlere, 'Baba'nın bana yöneltmediği hiç kimse bana gelemez' dememin nedeni budur" dedi.

66 Bunun üzerine öğrencilerinin birçoğu geri döndüler, artık O'nunla dolaşmaz oldular.

Fakat Mesih'in etrafında "öğrenci" olarak bulunan kimse-lerin toplu bir şekilde ayrılmasına rağmen, Mesih odaklandığı hedefinden vazgeçmedi.<sup>6</sup> Elçiler Mesih'in başkahin olarak yaptığı dua ile kutsanmış<sup>7</sup> ve böylece Mesih'in hizmet vizyonu için ayrılmışlardı. Elçiler de Mesih'in dünyadaki hizmetini bıraktığı yerden devam ettireceklerdi.<sup>8</sup>

---

<sup>5</sup> Mesih'in öğrencisi olmak Mesih ile sürekli birlikteliği gerekli kılacaktır (Elçilerin İşleri 4:12). Hristiyan imanı, Mesih'in ölümünde ve dirilişinde O'nun ile birleşmişliğe dayanır (Romalılar 6:4-5). Çünkü 'dünyanın sonuna kadar bizimle birlikte olma vaa-dini veren O'dur (Matta 28:20).

<sup>6</sup> **-önder karakteri:** amaca adanmışlık, yalnızlık ve teşviksiz durumda bile amaca adanmışlık, kararlılıkla öğrenci yetiştirmeye devam etmek; bereketlemek, atamak, göndermek...

<sup>7</sup> Yuhanna 17. bölümdeki duaya bakınız.

<sup>8</sup> **-önder karakteri:** öyleyse bütün kilise önderleri, kilisede hizmet eden görevliler ve kiliseye bağlı olarak hizmet eden Müjdecilerin Mesih'e olan adanmışlıklarını ve hizmete bağlılıklarını zaman zaman gözden geçirmeleri gerekir. Çünkü bütün bunlar hizmetin ürün getirmesi ile yakından ilişkilidir.



Diğer yandan Mesih öğrenci yetiştirirken kendisini halktan hiç ayırmadı. Onlarla bir araya gelme fırsatlarını iyi kullanmaya çalıştı. Hem tek tek (Yuhanna 3:1; 4:7, Luka 19:7)<sup>9</sup> hem de kalabalıklara (Matta 5:1-2) konuştu. Ancak Mesih kendi dönemindeki dini önderlerden farklı bir şekilde, “yetkili biri olarak” öğretiyordu (Matta 7:29):

**Markos 1:22** Halk O'nun öğretiğine şaşır kaldı. Çünkü onlara din bilginleri gibi değil, yetkili biri gibi öğretiyordu.

Mesih'in bütün halk ile ilişkisi de farklıydı. Bu yüzden halk O'nu [Matta 2:1-2, Markos 15:2] kendi Kralı yapmak bile istedi (Yuhanna 6:14-15):

**Luka 19:36** İsa ilerlerken halk, giysilerini yola seriyordu. **37** İsa Zeytin Dağı'ndan aşağı inen yola yaklaştığı sırada, öğrencilerinden oluşan kalabalığın tümü, görmüş oldukları bütün mucizelerden ötürü, sevinç içinde yüksek sesle Tanrı'yı övmeye başladılar. **38** "Rab'bin adıyla gelen Kral'a övgüler olsun! Gökte esenlik, en yücelerde yücelik olsun!" diyorlardı.

Çünkü Mesih'in öğretisi, insanlarla ilişkisi, farklı kişiliği kalabalıkların dikkatini çekmekteydi:

**Yuhanna 12:17** Lazar'ı mezardan çağırıp ölümden dirilttiği sırada İsa'yla birlikte bulunan kalabalık buna

---

<sup>9</sup> –**önder karakteri:** Mesih'in bir dini alime de bir ünü iyi olmayan yabancı bir kadına da aynı saygı ve sabırla konuştuğuna dikkat ediniz (Yuhanna 3:1-21; 4:1-42).

tanıklık etti. 18 İsa'nın bu doğüstü belirtiyi gerçekleştirdiğini duyan halk O'nu karşılamaya çıktı. 19 Ferisiler ise birbirlerine, "Görüyorsunuz, elinizden hiçbir şey gelmiyor. Bütün dünya O'nun peşine takıldı" dediler.

Ancak Mesih etrafına toplanmış olan kalabalığı hiçbir zaman bu dünyanın kendisine yönelttiği tepkilere karşı bir güç unsuru veya savunma silahı olarak kullanmayı düşünmedi.<sup>10</sup> Çünkü O dünyasal bir Kral ya da en büyük askeri bir komutan olarak gelmemiştir. Bu yüzden de dünyasal krallıkların güç kullanma yöntemleri O'nun ilgisini çekmedi. Mesih güç kullanarak dünyanın güçlerini yenmek için değil, çarmıh ölümüyle dünyayı yenmek ve halkını kurtarmak için gelmişti:

**Matta 17:9** Dağdan inerlerken İsa onlara, "İnsanoğlu ölümden dirilmeden, gördüklerinizi kimseye söylemeyin" diye buyurdu.

Böylece Mesih "**Yüce Görev**" vizyonu için kalabalıkları peşinden sürükleyecek önderleri yetiştirmeyi amaçladı. Kendisi *tek başına* kalabalıkları peşinden sürükleyen biri olmak istemedi. Çünkü dünyadaki hizmeti kısıtlı bir zaman içindi (Yuhanna 13:33). Böylece "**Yüce Görev**" vizyonu için elçilere özel bir ilgi gösterdi:

---

<sup>10</sup> **Matta 26:51** İsa'yla birlikte olanlardan biri, ani bir hareketle kılıcını çekti, başkâhinin kölesine vurup kulağını uçurdu. 52 O zaman İsa ona, "Kılıcını yerine koy!" dedi. "Kılıç çekenlerin hepsi kılıçla ölecek. 53 Yoksa Babam'dan yardım isteyemez miyim sanıyorsun? İstesem, hemen şu an bana on iki tünden fazla melek gönderir.

**Luka 22:32** Ama **ben, imanını yitirmeyesin diye senin için dua ettim.** Geri döndüğün zaman **kardeşlerini güçlendir.**<sup>11</sup>

Çünkü iyi yetişmiş önderler olmaksızın halk acınacak bir durumda olacaktır:

**Markos 6:34** İsa tekneden inince büyük bir kalabalıkla karşılaştı. Çobansız koyunlara benzeyen bu insanlara acıdı ve onlara birçok konuda öğretmeye başladı.

Çünkü ancak iyi donanımlı önderler önderlik ettikleri süreyü dünyaya ve şeytana karşı koruyup onlara doğru yön verebilecektir. Ve ancak iyi donanımlı önderler yetiştirdikleri öğrenciler ve önderlik ettikleri halk aracılığı ile dünyaya Mesih'ten ve Müjde'den bir resim gösterebilecektir.

Böylece Mesih Tanrısal Krallığa ve Müjde'yi yayma hizmetinde büyük kalabalıklardan çok, tek tek kişilerle olan yakın ilişkiye dayalı bir öğrenci yetiştirme ve müjdeleme yolu izlemiştir. Böylece Mesih ile birliktelik farkı daha iyi belli olacaktır. Yüce görev için kilisenin takip etmesi gereken yol da budur.<sup>12</sup>

---

<sup>11</sup> Aslında bu ayette elçiler içinden Petrus'a diğer elçilerden daha ayrıcalıklı davranıldığını görmekteyiz. Ve Yine Matta 17:1 ayetinde benzer bir yaklaşımla Mesih'in bir yandan on ikilere öğretirken içlerinden üç kişiye ayrı bir ilgi gösterdiğini görüyoruz. II.2 bölümünde bu konu aydınlanacaktır.

<sup>12</sup> Kiliseler yaptıkları etkinliklere kaç kişinin geldiğine, kaç kitap ve benzeri materyal dağıttıklarına, kiliseye her yeni etkinlikten sonra kaç kişinin geldiğine v.s. rakamsal kriterlere göre başarı

Böylece Mesih “**Yüce Görev**” vizyonunu yerine getirmek için en başında tek tek kişisel ilişkiye dayalı bir müjdelme/öğrenci yetiştirme modeli uygulamıştır. Böyle bir yolla kişilerin bu vizyon için gerekli donanımı edinmesine çalışmıştır. Çünkü yaşamlar radikal bir şekilde değişmedikçe kişiler başkalarının yaşamlarını yenilemek üzere hizmet edemezlerdi.

Mesih’in yeryüzündeki hizmeti böyle bir çalışmaya dayanmaktadır: bütün bir sürü için sevgi ile, bilgi ile, dua ile hizmet edecek, adanmışlıkla dolu önderler yetiştirmek Mesih’in kiliseye model olarak gösterdiği bir yoldur.

Mesih’in elçilere yönelik yaklaşık üç yıllık verdiği özel eğitim onların denenmelerde galip bir tanıklık vermesi ve çarmıh yolunda adanmışlıkla Müjde’ye hizmet etmesi için gereken donanıma sahip olmaları içindi. Böylece elçilerin eğitilmesi, “*Yeruşalim’de, Yahudiye’de, Samiriye’de ve yerin bütün uçlarında*” yaşayan insanlara tanıklık verilmesi ve öğrencilerin eğitilmesi için gerekliydi:

**Elçilerin İşleri 1:8** Ama Kutsal Ruh üzerinize inince güç alacaksınız. Yeruşalim’de, bütün Yahudiye ve

---

ölçmeye başlarsa bu durum zaman içinde hem gurura hem de hayal kırıklığına yol açabilir. Zaten rakamlar hiçbir zaman tek tek her bir kişinin Rab’bi nasıl kabul ettiklerini, tek tek her bir kişinin nasıl tövbe ettiğini ya da yüreklerinin nasıl değiştiğini, tek tek her bir kişinin Tanrı sevgisi ve Tanrı korkusuyla nasıl dolduğunu, kısacası yaşamların nasıl değiştiğini açıklayamaz. **Böylece Müjde’ye hizmet yolu dünyanın başarı yolu olarak gördüğü politik veya stratejik yoldan farklıdır.**

Samiriye'de ve dünyanın dört bucağında benim tanıklarım olacaksınız.

Ancak elçiler Mesih ile birlikteyken onları müjdeleme konusunda çok fazla aktif olarak görmüyoruz. Ancak Mesih, elçileri çağırırken onları Göklerin Egemenliği için **“insan tutan balıkçılar”** olmak üzere çağırmıştı (Matta 4:19). Elçilerin etkin bir topluluk olması Pentekost gününden itibaren başlıyor. O zamana kadar yaklaşık yüz yirmi kişilik küçük bir topluluk idiler. Bu durumda elçilerin Mesih'in çarmıh ve yükselişine tanık olana kadar Mesih'in yaptıklarına ve vaazlarına dayalı olarak bir eğitim döneminden geçtikleri gerçeği ile karşılaşılıyor.

Bu yüzden Efesliler Mektubu (4:12) *“kutsalların hizmet görevini yapmak ve Mesih'in bedenini geliştirmek üzere donatılmasından”* bahsediyor. Çünkü kalabalıklar iyi donanıma sahip önderleri izlerler.

Öyleyse imanda henüz yeni kimseler, Rab ile birlikte yürüme birikimleri olmayan, henüz denemelerle karşılaşmamış kimselerin müjdeleme konusunda ciddi bir faaliyet içine girmeleri erken bir karar olacaktır –ancak kişilerin yakın çevreleri ile olan diyaloglarında Rab'bi paylaşma için olan isteklerini de bir ölçüde makul karşılamak gerekir.<sup>13</sup>

---

<sup>13</sup> Elçilerin ilk göreve çıkması onların Mesih tarafından atanmasından (Matta 10:1-4) sonra başlıyor. Bu durumda Matta Müjdesi'nde 10. bölüme gelene kadar Elçilerin o zaman kadar Mesih'ten gördüklerini, duyduklarını ve öğrendiklerini pratik etmek üzere gönderilmeleri atanmalarından itibaren başlamış oldu (Matta 10:5-15). Bu olay elçilerin gelecekteki daha büyük tanıklıklara bir hazırlama

Hristiyan hayatında henüz yeni olan kimselerin eskatolojik bir Müjde'nin evrenselliğini kavramaları çok zordur. Yeterli bir eğitim alma süreci yaşamamış kimseler –*dolayısı ile belirli bir süre boyunca da henüz hizmet için gereken tecrübelerden geçmemiş kimseler*- birden hizmet etme konumuna getirildiklerinde o kişilerin iyi bir eğitim ile geliştirecekleri yetenek ve armağanlarının önüne engel konulmuş olur; kişiler bu şekilde kendilerini yeterince geliştiremezler.

Bu kişiler bir ruhsal savaşta olduğunun henüz tam anlamıyla bilincinde değilken, henüz sabır, özdenetim, yumuşak huyluluk gibi meyvelerde büyümeleri gereken bir çağda hizmet sorumluluğu aldıklarında cesaretlerini çok çabuk kaybedebilir, bazen de korku ile bu hizmetlerini bırakabilirler; diğer yandan dünyasal kaygılar veya hevesler kişiyi yoldan çıkarabilir. Unutmamak gerekir, kalabalıklar iyi donanıma sahip önderleri izlerler; kalabalıklar kendisini vaftiz edecek kimseleri aramıyor; ancak iyi donanıma sahip önderler Mesih'in öğrencisi olarak insanları yetiştirmek üzere vaftiz ederler.

İlave Okuma ve Araştırma İçin:

- Mesih on ikileri göreve gönderirken onlara karşılaştıkları sıkıntılar ve baskılar konusunda da

---

pratiği gibidir. –Mesih İsa'nın, onları göndermek için gerekli talimatları verdikten hemen sonra gelecekteki sıkıntılara dikkat çekmesi bu günün kiliseleri için iyi bir modeldir. Müjdeleme pratiği yapmak üzere yetiştirilen kimseler diğer yandan da büyük tanıklıklar için hazırlanmalıdır (Kelam bilgisi, dua, hizmet, ayartı, zorluklar, baskılar v.s. konularda).

öğretmiştir. Matta 10. bölümün tamamına bakarak Matta 10:16, 22, 25, 28, 32 ayetlerini değerlendiriniz.

## **II.2. Öğrenci Yetiştirmede Mesih'in Yolu**

Mesih'in öğrenci yetiştirme yolu onların Yerusalemlen'den başlayıp Yahudiye, Samiriye ve sonunda dünyanın her yerine gönderilmesi amacına hizmet etmekteydi (Elçilerin İşleri 1:8, Matta 28:19). Bu yüzden önderler kilisenin ihtiyaçları için öğrenci yetiştirirken, gelecekte onları yeni yerlere göndermeye de hazırlamalılardırlar. Öğrenciler yetiştirilirken onlara başka yerlere giderek hizmet vermek, orada yeni öğrencilerin yetişmesine çalışacak şekilde öğrenci yetiştirmeye odaklanmak esas olmalıdır.

Böylece Elçilerin İşleri 6:7 ayetinde Müjde'nin Yerusalemlen'de, Elçilerin İşleri 9:31 ayetinde Yahudiye ve Samiriye'de yayılmasını okuyoruz. Daha sonra ise Yahudi olmayan uluslara yapılan yolculuklar neticesinde Müjde'nin bütün dünyaya yayıldığını okuyoruz (12:24-28:31).

Öyleyse öğrenci yetiştirmek, öğrencilerin ya başka yerlere gidebilecek şekilde yetiştirilmesine yardımcı olmak ya da başka şehirlerdeki imanlıları ziyaret ederek onların önderliklerini güçlendirecek şekilde çalışmayı amaçlamalıdır. Böylece her kilise gidebileceği yeni noktalara bakmalıdır.

## II.2.a-) Tek bir kişi ya da topluluk

Mesih kalabalıklara ve tek tek kişilere konuştuğunda elçiler bütün bu öğretilere tanık oldular. Böylece Mesih bütün zamanını sadece elçilerle baş başa kalarak değil, onlara hayatın içindeki her durumda bir şeyler göstererek öğretti. Yani havariler Mesih'ten hem Kelam öğretimi hem de Kelam eğitimi aldılar. Bu durumda kiliseler Kelam öğretişi verirken çağırısı olan kimselerin hizmette yardımcı roller almasını sağlayarak onların Kelam eğitimi almasına da yardımcı olurlar. Çünkü Kelam öğretilerinde büyüme pratik uygulamalar ile el ele yürür.

Ancak kalabalıklara, tek tek kişilere ve elçilere ayırdığı zamanın yanında Mesih'in kendisi için ayırdığı özel zamanlar da vardı:

**Markos 6:46** Onları uğurladıktan sonra, dua etmek için dağa çıktı.<sup>14</sup>

Öyleyse Yüce Göreve hizmet eden kişiler kendilerini ve hizmetlerini gözden geçirmek; toplu dua ve tapınma pratiğinden farklı olarak Rab ile ilişkilerini yenilemek ve derinleştirmek için kendilerine özel zaman ayırmalıdır. Kilisede Kelam, dua, sakramentler ve Tanrı halkı ile devam eden paydaşlık için hizmet eden kimseler kişisel olarak Kelam ve dua ile Rab'be bakmayı ve O'nun ile paydaşlıkta derinleşmeyi aramalıdır.<sup>15</sup> Sözü yayan, Sözü öğreten ve öğ-

---

<sup>14</sup> **-önder karakteri:** duada örnek olmak. Mesih'in dua konusundaki farklılığı o dönemin dua eden diğer insanlarından farklı olmasıydı ki, Elçiler kendisine gelerek "*bize dua etmeyi öğret*" dediler.

<sup>15</sup> Bazı kiliselerde görevliler belirli bir zaman hizmet ettikten sonra "*sabatik yıl*" denilen dinlenmeye ayrılırlar, bu zaman boyunca



rençi yetiştiren kimseler Rab ile kişisel olarak geçirdikleri özel zamanları korumaya, devam ettirmeye ve geliştirmeye gayret etmelidirler. Bu yol, görevli kişilerin Sözü gündelik hayatlarında yaşamaları yanında, kilise topluluğunun gelişmesi ve güçlenmesi için de gereklidir.

Mesih ve elçiler arasındaki yakınlık bazen Mesih'in yalnız kalmasına müsaade etmeyecek kadar derindi:

**Matta 10:24** ğrenci öğretmeninden, kle efendisinden üstün değildir.

**Luka 11:1** İsa bir yerde dua ediyordu. **Duasını bitirince öğrencilerinden biri,** "Ya Rab"dedi, "Yahya'nın kendi öğrencilerine öğrettiği gibi sen de **bize dua etmesini ğret."**

**Yuhanna 13:33** **ocuklar!** Kısa bir süre daha sizinle-yim. Beni arayacaksınız, ama Yahudiler'e söylediğim gibi, şimdi size de söylüyorum, benim gideceğim yere siz gelemezsiniz (21:5).

Mesih böyle bir **yakınlıkla** onları tanıkları olarak yetiştirdi:

**Yuhanna 15:27** Siz de tanıklık edeceksiniz. Çünkü başlangıçtan beri benimle birlikte-siniz.

---

kilisedeki aktif hizmetlerinden dinlenir; Kalam ve dua yanında ilahiyata ait başka kitapları araştırıp Tanrı Sözü'ne yoğunlaşırlar. Böylece geçmiş hizmet dönemlerinin ciddi bir muhasebesini yaparak yeniden hizmete döndüklerinde kendileri düzeltmiş ve yenilemiş olarak başlama fırsatı elde etmiş olurlar.

**Markos 3:14-19 İsa bunlardan on iki kişiyi yanında bulundurmak, Tanrı sözünü duyurmaya göndermek ve cinleri kovmaya yetkili kılmak üzere seçti...**

Ancak Müjde'ye hizmet eden görevlilerin '*zamanı doğru kullanma*' konusunda denge sağlamaya gayret etmeleri gerekir. Bir kişiye ya da bir yere verilen müjdeleme hizmeti, görevli kişilerin ev-iş-aile-kilise sorumluluğuna engel teşkil etmemelidir.

#### **II.2.b-) Her yerde Mesih'le birlikte olmak**

- Kör bir adamımın gözlerinin açılması (Luka 18:35-43) örneğine baktığımızda iyileşen adam Mesih'in ardından gidiyor; Mesih'in öğrencileri arasına katılıyor.

- İyileşen kör adamın kendisine katılmasına izin veren Mesih, Gereses bölgesindeki cinli adamın iyileştirilmesi (Markos 5:1-20) örneğine baktığımızda ise, kendi öğrencileri arasına katılmak isteyen bu adama izin vermediğini görmekteyiz:

**Markos 5:18 İsa tekneye binerken, önceleri cinli olan adam O'na, "Seninle geleyim" diye yalvardı.**

**19 Ama İsa adama izin vermedi. Ona, "Evine, yakınlarının yanına dön" dedi. "Rab'bin senin için neler yaptığını, sana nasıl merhamet ettiğini onlara anlat."**

**20 Adam da gitti, İsa'nın kendisi için neler yaptığını Dekapolis'te duyurmaya başladı. Anlattıklarına herkes şaşır kalıyordu.**

Bu örneklerde iki farklı olay, iki farklı kişi görüyoruz. Ancak her ikisinde de ortak bir yön var –*değişen, yenilenen bir yaşam*. Her ikisi de Mesih'e tanıklık hizmetinin birer [farklı] örneği...

Böylece bizler Müjdelediğimiz kişinin bizim yanımızda kalmasını, bizim topluluğumuzda devam etmesini belirlemeye kalkmadan önce onların en verimli olacağı alana gönderilmesini gözetmeliyiz.<sup>16</sup>

#### II.2.c-) Mesih'i izlemenin bedeli ve öncelikler

**Matta 8:18** İsa, çevresindeki kalabalığı görünce gölün karşı yakasına geçilmesini buyurdu. 19 O sırada din bilginlerinden biri O'na yaklaşp, "Öğretmenim" dedi, "Nereye gidersen, senin ardından geleceğim." 20 İsa ona, "*Tilkilerin ini, kuşların yuvası var, ama İnsanoğlu'nun başını yaslayacak bir yeri yok*" dedi.

21 Başka bir öğrencisi İsa'ya, "Ya Rab, izin ver, önce gidip babamı gömeyim" dedi. 22 İsa ona, "*Ardından gel*" dedi. "*Bırak ölüleri, kendi ölülerini kendileri gömsün*".

Bu ayetlerde Mesih, öğrencilerin kişisel istekleri, ihtiyaçları ve görevleri açısından Tanrı'nın çağrısını nasıl cevaplamaları gerektiğini öğretiyor:

Bazen kişilerde bir istek görüyoruz –senin ardından geleceğim.

---

<sup>16</sup> –**önder karakteri:** sayı kaygısından uzak bir şekilde eldeki sayının kalitesinin ve verimliliğinin yükselmesini hedeflemek.

Böylece Mesih onlara yaşamsal rahatlığa ve kişisel ihtiyaçlara dair bir söz vermiyor (yeme, içme, barınma gibi).

Kişilerin dünyasal öncelikleri uygun bir sıraya koyamamasından dolayı bazen “*Mesih’in ardından gitme istekleri*” kişinin kendine öncelik edindiği işlerin listesi içinde en alt sırada kalıyor –gidip babamı gömeyim.

Hristiyan olarak sorumluluklarımız ve görevlerimiz bazen dünyanın önceliklerinden farklı olmak durumundadır –Bırak ölüleri, kendi ölülerini kendileri gömsün.

#### II.2.d-) Tanrı'nın çağrısına öncelik verilmeli:

**Tesniye 26:2** Tanrınız RAB'bin size vereceği ülkenin topraklarından topladığınız **bütün ürünlerin ilk yetiştiricilerini alıp** bir sepete koyacaksınız. Sonra Tanrınız RAB'bin adını yerleştirmek için seçeceği yere gideceksiniz.

**I.Krallar 17:13** İlyas kadına, "Korkma, git yiyeceğini hazırla" dedi, "Yalnız **önce bana küçük bir pide yapıp getir**. Sonra oğlunla kendin için yaparsın.

**Matta 6:33** Siz **öncelikle O'nun egemenliğinin ve doğruluğunun ardından gidin**, o zaman size bütün bunlar da verilecektir.

**Sayılar 3:13** Çünkü bütün **ilk doğanlar benimdir**. Mısır'da ilk doğanların hepsini yok ettiğim gün, İsrail'de insan olsun hayvan olsun bütün ilk doğanları kendime ayırdım. Onlar benim olacak. Ben RAB'bim.

Bu ayetlerden hayatın her alanında Tanrı'ya öncelik verilmesinin gerekliliğini öğreniyoruz. Tarlada çalışmak da, birisi ile paydaşlıkta bulunmak da, evdeki yaşam da Rab'bin yüceliğine ve görkemine adanmış olmalıdır.

Yüce Görev kişisel performans ve aktiviteler ile ilişkili olmaktan çok Hristiyan yaşamının tamamı boyunca vardır; Yüce Görev, Hristiyan yaşamının devamı boyunca, yaşamın kendisi olarak vardır. Hristiyan yaşamı bütün nefes aldığımız zamanın gizlilik ve açıklıkları ile Rab'be adanmasıdır.

Öyleyse tarlada çalışan Hristiyan bir işçi ile aynı tarlada çalışan Hristiyan olmayan bir işçi arasında bir fark olmalıdır. Hristiyan kişi bu dünyadaki yaşamını ruhsal yaşam ve dünyasal yaşam diye ikiye bölemez; Hristiyan kişiler bekarlıklarıyla, evlilikleriyle, geçimlerini sağladıkları işleriyle; komşuları, arkadaşları, akrabaları ve içinde yaşadıkları sosyal çevre ile olan bütün zamanlarında Rab'bin görkemine öncelik vererek yaşamalıdır:

**Matta 25 [32-39]:40** "Kral da onları şöyle yanıtlayacak: 'Size doğrusunu söyleyeyim, **bu en basit kardeşlerimden biri için yaptığımızı, benim için yapmış oldunuz.**'

**I.Korintliler 10:31** Sonuç olarak, **ne yer ne içerseniz, ne yaparsanız, her şeyi Tanrı'nın yüceliği için yapın.**

**Kolosaliler 3:18** Ey kadınlar, Rab'be ait olanlara yarışır biçimde kocalarınıza bağımlı olun.

19 Ey kocalar, karılarınızı sevin. Onlara sert davranmayın.

20 Ey çocuklar, her konuda anne babalarınızın sözünü dinleyin. Çünkü bu Rab'bi hoşnut eder.

21 Ey babalar, çocuklarınızı incitmeyin, yoksa cesaretleri kırılır.

22 Ey köleler, dünyadaki efendilerinizin her sözünü dinleyin. Bunu, yalnız insanları hoşnut etmek isteyenler gibi göze hoş görünen hizmetle değil, **saf yürekle, Rab korkusuyla yapın.**

23-24 **Rab'den miras ödülünü alacağınızı bilerek, her ne yaparsanız, insanlar için değil, Rab için yapar gibi candan yapın. Rab Mesih'e kulluk ediyorsunuz.**

Kutsal Kitap bizleri önceliğin Tanrı'ya verildiği bir yaşama çağırılmaktadır.<sup>17</sup> Çünkü bizler Tanrı'ya ayrılmış yaşamlarla **'ışık'** olarak dünya yol ve örnek göstermek için varız. *"Öyle ki, Oğul birçok kardeş arasında ilk doğan olsun"* (Romalılar 8:29):

**Matta 5:14** "Dünyanın ışığı sizsiniz. Tepeye kurulan kent gizlenemez.

15 Kimse kandil yakıp tahıl ölçüğünün altına koymaz. Tersine, kandilliğe koyar; evdekilerin hepsine ışık sağlar.

---

<sup>17</sup> **Matta 10:37** Annesini ya da babasını beni sevdiğinden çok seven bana layık değildir. Oğlunu ya da kızını beni sevdiğinden çok seven bana layık değildir. **Matta 6:33** Siz öncelikle O'nun egemenliğinin ve doğruluğunun ardından gidin, o zaman size bütün bunlar da verilecektir. **Luka 9:62** İsa ona, "Sabanı tutup da geriye bakan, Tanrı'nın Egemenliği'ne layık değildir" dedi.

**16 Sizin ışığınız insanların önünde öyle parlasm ki, iyi işlerinizi görerek göklerdeki Babanız'ı yüceltsinler!"**

**I.Petrus 2:12** İnanmayanlar arasında olumlu bir yaşam sürün. Öyle ki, kötülük yapanlarmışsınız gibi size iftira etseler de, **iyi işlerinizi görerek Tanrı'yı, kendilerine yaklaştığı gün yüceltsinler.**

Hayatımız "*bütün yaratılışın ilk doğanı*" olan Mesih'e, O'nun ölümü ve dirilişine tanıklık etmelidir (Koloseliler 1:15):

**Koloseliler 1:18** Bedenin, yani kilisenin başı O'dur. Her şeyde ilk yeri alsın diye başlangıç olan ve ölümler arasından ilk doğan O'dur.

Çünkü Tanrı'nın ev halkı olan bizler kişisel olarak ve kilise topluluğu olarak bütün yaratılışın önünde "*ilk meyve*" yani turfanda olarak varız:

**Yakup 1:18** O, yarattıklarının bir anlamda ilk meyveleri olmamız için bizleri kendi isteği uyarınca, gerçeğin bildirişiyile yaşama kavuşturdu.

Yaşamda ve ölümdede Rab'be ilk önceliği vermeye çağrılmışız:

**Romahlılar 14:7** Hiçbirimiz kendimiz için yaşamayız, hiçbirimiz de kendimiz için ölmeyiz. 8 Yaşarsak Rab için yaşarız; ölürsek Rab için ölürüz. Öyleyse, yaşasak da ölsek de Rab'be aitiz.

## II.2.e-) Yetiştirme ve gönderme

**Luka 10:1** Bu olaylardan sonra Rab yetmiş kişi daha görevlendirdi. Bunları ikişer ikişer, kendisinin gideceği her kente, her yere kendi önünden gönderdi.

Mesih'in tek tek kişilere ya da kalabalıklara yaptığı hizmet neticesinde etrafında öğrenciler çoğaldı. Ve Mesih o kişileri hizmet için, öğrendiklerini kullansınlar diye gönderdi. Elçiler bütün bu aşamalara tanık oldular. Böylece Mesih'in öğrencileri Mesih'in onlara ya da başkalarına olan öğretişlerine, yaklaşım ve davranışlarına tanık olarak yetiştirildiler.

Mesih'in ikişer ikişer öğrenci gönderme modeli için söyleyeceğimiz şey öncelikle şudur: öğrenci yetiştirme ve paydaşlık birlikte devam eden bir şey olarak karşımıza çıkmaktadır –yani Mesih'le birlikteliğimiz olduğu için birbirimizle paydaşlığımız vardır. Luka 10:17 ayetinde “Yetmişler'in sevinç içinde döndüğünü” okuyoruz. Birlikte öğrenme, birlikte hizmet –“ben yaptım” değil; “Rab yaptı” diyebilmeyi de getirecektir.

Matta 8:20 ayetinde “Tilkilerin ini, kuşların yuvası var, ama İnsanoğlu'nun başını yaslayacak bir yeri yok” diyen ayet Mesih'in alçakgönüllülüğünü vurgulaması açısından ayrı bir örnektir.<sup>18</sup> Yetişen öğrenciler “Rab yaptı” diye

---

<sup>18</sup> Mesih doğumunda yemlikte (Luka 2:6-7), ölümünde iki haydut (Matta 27:38) arasındadır. Yeryüzündeki hizmeti boyunca da “suçlularla bir sayılma” (Luka 22:37, Elçilerin İşleri 8:32-33) gerçeğini pratik etmiştir. Zenginliğine rağmen bizler için yoksul olmuştur (II.Korintliler 8:9).



tanıklık verirken O'nun alçakgönüllülüğünü de örnek almalıdır.

II.2.f-) Mesih'in yaşam değiştiren Müjdesi'ni yayıp uluslara öğretecek öğrenciler nasıl yetiştirilmelidir?

Müjde'yi yayacak önderlerin yetişme modeline baktığımızda elçilerin Mesih'in dizi dibinde öğrendiklerini görüyoruz. Burada da yine karşımıza çıkan model öğretmen-öğrenci birlikteliğine [*paydaşlığına*] dayalı bir yetiştirme modelidir.

İnsanların hayatlarında kökten bir değişim getirecek önderler kendi hayatlarında adanmışlıkta güçlü kimselerdir. Mesih'in elçilerle gece gündüz, haftanın bütün günleri bir arada olmasına baktığımızda, elçilerin öğretiş ve pratik uygulamayı yan yana kazandıklarını görüyoruz.

Tüm imkânlarına ve kaynak bolluğuna rağmen günümüzde öğrenci yetiştirme modeli arzulanan düzeyi yakalamakta zorlanmaktadır. Derin akademik bilgiler sunabilen İncil okullarının varlığı için Tanrı'ya şükran borçluyuz; ancak tek başına bu okullar bir kişiye Mesih ve Tanrı halkı ile sevgiye dayalı paydaşlık, kiliseye ve dünyaya hizmet ve tanıklık tutkusu kazandıramaz. Kişilerin kazanmış olduğu akademik **öğretim** kilisede gündelik yaşam içinde bunların nasıl kullandığı ile, yani **eğitim** (pratik eğitim) ile desteklenmelidir.

Diğer yandan her kişinin akademik bir araştırma yapma zamanı ya da maddi gücü olmayabilir; veya bazen de kişiler Mesih'e olan sevgileri ve kilisede hizmet arzularına

rağmen böyle bir akademik araştırma, öğrenme ve çalışmayı arzulamayabilir.

Kilise “*Pazar Okulu*” adıyla yaptığı Kutsal Kitap araştırma ve inceleme çalışmaları, inanç açıklaması, kilise üyeliği veya vaftiz hazırlığı, Kutsal Kitap’ın bir parçasının incelenmesi veya bir konuya Kutsal Kitap’ın genel bakışı veya hizmete yönelik inceleme, araştırma ve/veya seminer çalışmalarını akademik bir ciddiyet içinde ele almalı; bunların pratik bir şekilde bütün cemaate kazandırılmasına gayret etmelidir –*bu noktada kilisede akademik donanıma sahip önderlerin bulunması önem kazanmaktadır.*

Bu **öğretim** ve **eğitim** kilisenin hafta içi Kelam çalışmalarıyla da desteklenmelidir. Böylece kilise müjdelerken ve öğrenci yetiştirirken Mesih’in elçilerle sürekli birliktelik içinde olma modeline yaklaşmaya çalışmalıdır. Böylece amacı yaşam boyu hizmet olan bir yaklaşımla “**öğretmek, yetiştirmek ve göndermek**” konusuna odaklanmamız gerekir.

Diğer yandan kiliseye yeni katılan kimselerin üyelik ve vaftiz için hazırlandığı öğretim materyallerinin hazırlanması, bunların kiliseye yeni gelen kimselerle paylaşılması görevini üstlenen kimseler bu öğretim zamanları dışında bu kişilere ayrıca özel zaman ayırmalıdır. Burada amaç yine Mesih’in elçilerle sürekli birliktelik içinde olma modeline yaklaşmaya çalışmaktır.

Böylece bir kilise görevlisi kiliseye yeni katılan bir kişi ile yaptığı Kelam okuma, Kelam çalışma ve birlikte dua yanında, kişinin Kelam’a ve gündelik hayata dair bakışını

doğru bir Şekilde y6nlendirmek, kişinin sorunları ile ilgilenecek; onların hayata olan bakıŐına Kelami bir aŐı kazandırmak, M6jde'yi yaŐamlarının her alanında bir temel ve 6ncelik yapabilmek iÇin de pratik yaklaŐımları kişilere kazandırmaya ŐalıŐmalıdır.

Ve bir kilise g6revlisi bunları yaparken gelecekte aktif hizmet vermek 6zere 6đretmek ve eğitmekle sorumlu olduğu kimseleri (ya da bunlardan birini) yanına alarak Mesih'in birliktelik ve paydaŐlıđa dayalı 6đrenci yetiştirme modeline yaklaşmaya ŐalıŐmalıdır.

Diğer yandan Petrus, Yakup ve Yuhanna'nın adlarını yan yana g6rd6đ6m6z durumlar, Mesih'in onlarla diğerlerinden daha farklı bir Şekilde ilgilendiğini d6Ő6nd6rmektedir (Matta 17:1, Markos 14:33). Bu 6Ő elŐiye ayrıcalık tanınması **“baŐkalarını 6nder yetiŐtirebilecek 6nderleri yetiştirmek”** fikrini ŐađrıŐtırmaktadır. Ayrıca Petrus'un on ikiler iÇinde s6zc6 durumunda olması da (Matta 15:15; 16:16; 17:24) bu d6Ő6nceyi desteklemektedir

Bu durumda Mesih'ten 6đrenen bu 6Ő kişinin aynı zamanda diğer havarilerin eğitimine katkıları olduğu kaŐınılmazdır. Ve havarilerin de baŐkalarını yetiştirmek 6zere ŐalıŐmaları, seyahat etmeleri s6z konusudur.

6yleyse **“BirÇok tanık 6n6nde benden işittiğin s6zleri, başkalarına da 6đretmeye yeterli olacak g6venilir kişilere emanet et”** diyen ayetin yaklaŐımı (II.Timoteyus 2:2) M6jdelerken ve 6đrenci yetiştirirken temel alınmalıdır.